

Uppföljning av Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Västra Göteborg 2022

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med stadsdelsnämnden om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet med barn och familjer i stadsdelen. Stadsdelens koordinator för det familjecentrerade arbetet ingår i ett nätverk över staden och kan vara en resurs i uppföljningen. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

Instruktion

- Avtalet följs upp årligen med hjälp av nedanstående mall, eventuella bilagor kan bifogas.
- Uppföljningen gäller endast de insatser som regleras i avtalet mellan HSNG och socialnämnden. Fokus i uppföljningen ska vara på vad som tillkommit barn och familj genom samverkan.
- Obs! Max antal tecken för frågor med möjlighet till fritext är 600.

Uppföljningen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen genom hsn.goteborg@vgregion.se senast 1 februari 2023. Den ska också gå för kännedom till respektive berörda nämnder, SN och FSN.

Samordning och utveckling av familjecentrerat arbetssätt i stadsdelen

Till hur stor del finansierar avtalet följande:

FCA-koordinator: ____60____ %

FC-samordnare: ____40____ %

Redogör för koordinators samt samordnarfunktionens arbete under året, inklusive de viktigaste erfarenheterna av årets insatser:

Lokalt arbete:

- Samordnare för ABC
- Startat en föräldragrupp enbart för utlandsfödda pappor, vilka deltog alla fyra tillfällena tillsammans med BRIS.
- Driver - Familjecentralen som arena för integration – förberedande SFI, samhällskunskap/orientering
- Utökade hembesök
- Bokstart
- Uppdaterat en Föräldraguide
- Fler barn till förskolan

Centralt arbete:

- Grundutbildning i FCA för medarbetare i VGR och GBG stad vilken var digital och kunde spridas till fler.
- Föräldrastöd i grupp
- Sprida information kring: Fler barn i förskolan
- Uppdatera Tandboxen utifrån den uppföljning som gjorts.
- Sprida – Läsoverket en samlad hemsida med matnyttigheter till våra brukare och medarbetare
- Små barns skärmtid – digital föräldraföreläsning

Samordnarfunktionen:

- Drivit metodutvecklingsfrågor
- Ansvarat för att sammankallning till husmöten, samverkansmöte (där barnmorskor har deltagit till viss del) och planeringsdag
- Verkat som en länk mellan styrgrupp och medarbetare på FC
- Verkat som en länk mellan FC och NOSAM
- Ansvarat tillsammans med medarbetare för framtagandet av familjecentralens verksamhetsplan
- Representerat FC utåt tillsammans med medarbetare
- Ansvarat för praktiska frågor på FC tillsammans med övriga medarbetare
- Vart en länk mellan FC Opaltorget och andra familjecentraler i staden

Viktigaste erfarenheterna:

- Förståelsen av hur sårbart ett samhälle är speciellt när man arbetar med integration. Att nå prioriterade grupper genom till exempel interaktiva föräldramöten. Hur svårt det är att skapa tillitsfulla relationer trots modersmål.
- Genom ett i hållande arbete nå framgång hos föräldrar som deltagit i förberedande SFI som nu söker sig ut i samhället och vill komma vidare med studier, sysselsättning och söka jobb
- BRIS föräldrastöd-erbjöds till utlandsfödda pappor tillsammans med manliga kulturtolkar. Detta var en väldigt positiv erfarenhet just att de deltog alla gånger som stödet erbjöds.

Redogör för om och hur det lokala arbetet utformats för att nå prioriterade grupper i syfte att minska skillnader i hälsa och livsvillkor:

Inom ramen för FC Opaltorget har vi en samverkan med psykologenheten för mödra- och barnhälsovården, där VGR:s fem hälso- och sjukvårdsnämnder tilldelats statsbidrag för att: "...i ett pilotprojekt ta fram förslag på en modell för en "första linje" för de yngre barnen med psykisk ohälsa". Målet är en jämlik och god vård för de yngsta barnen med psykisk ohälsa i VGR. Målgruppen kan vara barn med: separationsångest, intensivt gråtande, sömnsvårigheter, ledsna barn mfl.

Öppna förskolan har bland annat målgruppen utrikes födda kvinnor i Tynnered som är hemma med små barn. Via Familjecentralen, BVC, föräldrastödarna, öppna förskolans arbete har vi kunnat rekrytera deltagare till förberedande SFI/ språkträning. Deltagarna har på ett positivt sätt erfarit att alla de har deltagit i ett socialt sammanhang, vågat pröva på att använda det svenska språket i en tryggmiljö. Nätverk har skapats via samhällsorienteringen och förberedande SFI vilka har besökt jobbsök och andra funktioner i samhället, fått information om hur en ansökan till förskolan går till samt att det har skapats kontakt med Hälso- och sjukvården mm. Öppna förskolan har bidragit med miljö i förskolan, pedagogisk input för barnen, sångstunder och stöd i föräldrarollen.

- Via familjecentralen har det bedrivits Utökade hembesöken vilket innebär att personal från barnhälsovården och den förebyggande socialtjänsten, tillsammans gör hembesök hos familjer som har fått sitt första barn, eller sitt första barn i Sverige. Programmets främsta syfte är att tidigt stärka föräldrar när de får sitt första barn. Det syftar även till att öka familjers integration och delaktighet i samhället genom att tidigt visa på de generella hälsofrämjande erbjudanden som finns såsom öppna mötesplatser till exempel öppen förskola, bibliotek och föräldragrupper. Genom utökade hembesök finns det också möjlighet att identifiera familjer i behov av extra stöd, och att erbjuda det i ett tidigt skede så att behoven inte växer och utgör hinder i föräldraskapet.
- Fler barn i förskolan är ett material som handlar om varför förskola samt hur man kan göra en ansökan till förskolan för sitt barn. Materialet har spridits med hjälp av Hälso- och sjukvården där de informerat familjer som de mött i olika föreningar och på evenemang.
- Föräldraguiden i Sydvest har uppdaterats och sprids till familjer och verksamheter med hjälp av Janus (daglig verksamhet). Guiden kommer att översättas till tre olika språk; arabiska, engelska och somaliska

Styrning och samverkan

Redogör för hur NOSAM fungerar som styrgrupp för det familjecentrerade arbetssättet:

NOSAM Barn och Unga sydväst utgör styrgrupp för hela Sydväst. Närvaron hos dem som deltar är relativt stabil även om vi saknar viktiga aktörer från VGR. De har dock tagit till sig uppdraget som styrgrupp och ger gott stöd i arbetet. Då NOSAM är i en organisationsförändring har styrning av det familjecentrerade arbetssättet varit prioriterat.

Ge exempel på eventuella förbättringsområden inför 2023:

- I den nya NOSAM-strukturen där den inte längre utgör en styrgrupp för FCA, ser vi att det är en viktig arena för att förankra det familjecentrerade arbetet.
- Närvaron från Vårdcentralerna och den nya tilltänkta strukturen känns inte så tydlig från NOSAM. Det är dock positivt att ett processtöd finansieras under det kommande året samt att det kan komma att finnas möjlighet att forma någon form av arbetsgrupp som kommer att vara mer nära FCA samt att det blir chans att fördjupa processerna och samverkan kring barn- och ungafrågor. Det är viktigt att dessa frågor få ta plats så att representanter kan prioritera tiden i ett forum där man inte blandar frågor.

Ge exempel på aktiviteter som skett i samverkan, och beskriv vilket mervärde som skapats för barn och familj? Skriv utifrån medverkande arenor och verksamheter i det lokala FCA-arbetet.

1. Ett projekt har drivits av medel från med Länsstyrelsen som heter: Familjecentralen som arena för integration där har studieförbundet Bilda och Stadsmissionen samverkat. Genom projektet har vi mött utlandsfödda föräldralediga kvinnor som erbjudits språkträning. När projektet upphörde i mars fanns det möjligheter att fortsätta i mindre skal och då erbjuda samhällsorientering och språkträning vid färre tillfällen.
2. FC Opaltorget bjöd in en föreläsare från Uppsala universitet som kopplade samman FC Opaltorget med en forskningsstudie som heter Healthier Wealthier Families - Ett förebyggande arbetssätt för att erbjuda ekonomisk rådgivning till barnfamiljer. Föräldrarna får 6 frågor om ekonomi på BVC eller i ett UHB besök och kan få frågorna både av BHV sjuksköterska eller av en föräldrastödjare.
Syfte och mål med studien är att testa ett arbetssätt där:
 - Sjuksköterskans kan identifiera familjer som lever i/i risken för fattigdom
 - Ekonomiska rådgivare når familjer i ett tidigare stadie
 - Mäta effekt på utfall

Beskriv positiva saker som skett under året och de framgångsfaktorer som kan kopplas till detta.

1. Det positiva som skedde utifrån BRIS föräldrastöd var att det 8 utlandsfödda pappor deltog och fullföljde alla 4 gånger då föräldrastödet pågick.
2. FC Opaltorget har möjligheten att ha Budget och skuldrådgivningen sittandes på FC en dag i veckan för att stödja föräldrarna på plats och det är genom forskningsstudien.
3. Ett uppdaterat samverkansavtal för FC Opaltorget är påskrivet av alla parter och gäller för 2023.

Ge exempel på utmaningar/förbättringsområden som är nya för året eller kvarstår.

Förbättringsområde:

Hålla i BMM som nu kommer till FC samverkansmöten så att ett tidigare stöd kan erbjudas till blivande föräldrar och att det nu finns större möjligheter att jobba från mage till myndig.

Utmaningar:

Svårare att nå ut med föräldraskapsstödande insatser till personer med låg utbildning och annat modersmål än svenska.

Misstron mot socialtjänsten är en annan utmaning som man tidigare år sett i andra delar av landet och staden och som under senare delen av 2022 även visat sig mer påtagligt i sydvästra Göteborg. Här kan FCA verka för tillitsskapande samt sprida information om samhällets stöd till barn och deras familjer.

Bemanning och kompetensutveckling

Redogör för avtalsområdets utbud av familjecentraler, familjecentralsliknande verksamheter och det familjecentrerade arbetet med avtal (redogör för både befintligt utbud och planering av framtida verksamheter):

- En familjecentral – Familjecentralen Opaltorget

Upplever ni att befintlig bemanning vid respektive familjecentral är tillräcklig för uppdraget?

Ja

☐

Nej

☒

Om nej, beskriv varför samt vad eller vilken profession som eventuellt saknas:

- Det finns en stor saknad av Barnmorskor som skulle kunna komplettera arbetet från "mage till myndig" I dagsläget finns det endast möjlighet att bjuda in dem till 1½h möte /termin

Beskriv om och hur kompetenshöjande insatser genomförts för parter (inklusive koordinator/samordnare) vid familjecentral och/eller verksamheter inom det familjecentrerade arbetssättet:

- Grundutbildningen i FCA har tagit form och vi har årligen runt 250 deltagare. Här läggs grunden för FCA och samverkan. Den arrangeras av FCA koordinatörerna och deltagare är från alla nivåer och från alla verksamheter inom FCA.
- Workshop med Åsa Ekman för NOSAM
- Planeringsdag för FC Opalorget föreläsare Anna Sarkadi – Barnets första tusen dagar
- Vad alla föräldrar borde få veta – föreläsare med Maria Lalouni och Kajsa Lönn Rhodin
- Digital konferens Värna om våra yngsta har erbjudits till ett barnhälsonätverk där deltagarna har olika professioner såsom BVC sköterska, tandhygienist, föräldrastödare, bibliotekarie och förskolepersonal.
- FFFF
- Barnrättsdagarna

Ge exempel på ytterligare behov av kompetensutveckling under 2022:

Inför 2023 planerar vi att göra:

- Studiebesök för att ta fram en handlingsplan gällande hedersrelaterat våld och förtyck.
- Fortsätta med forskningsprojektet Healthier Wealthier Families
- Hålla kvar och utvidga första linjen - Små barns unga psykiska hälsa
- Läs <3 förskola för Öppna förskolan

Övriga kommentarer

Under året har FCA Askim-Frölunda-Högsbo och Västra Göteborg verkat gemensamt i flertalet insatser, med anledning av omorganisation i Göteborgs stad samt den kommande strukturen med nya avtal 2023, som innebär ett FCA Sydväst.

Utifrån det nya avtalet 2023 så har FCA utvidgats från 0-6 till 0-18 år och det gör att vi kommer att arbeta med hela åldersspannet från mage till myndig.

Utvecklingsfrågor

Beskriv hur arbetet med generellt föräldraskapsstöd upp till 12 år har utvecklats lokalt. Ge exempel på eventuella utmaningar och förbättringsområden.

Inom föräldrastödet ABC har vi utbildat fler ledare inom skolår vilket möjliggjort att vi har kunnat erbjuda föräldrar stöd på skolorna. Utmaningen har varit att rekrytera föräldrar till våra kurser.

[Ekonomisk redovisning](#)

Den ekonomiska redovisningen avser uppföljning av budgetutfall i förhållande till budgetunderlag som regleras i avtalet.

	Budget 2022		Utfall 2022-12-31	
	HSNG	SDN	HSNG	SDN
Ingående medel från 2021	13 750	13 750		
Koordinator/samordnare (lön inkl. lönebikostnader)	341 150	341 150	329 250	329 250
Gemensam kompetensutveckling¹ (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	57 500	57 500	13 750	13 750
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	66 000	66 000	102 250	102 250
SUMMA	478 400	478 400	445 250	445 250
Återbetalning till HSNG				

Uppföljning av *Avtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i stadsdel Västra Göteborg 2022* har sammanställts av:

Anne Aldebrink

2023-01-30

¹ Gemensam kompetensutveckling enligt definition ur Vägledning för familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Göteborg 0-6 år